

ASESIAD O DDIGONOLRWYDD GOFAL PLANT 2022 – 2027

CRYNODEB GWEITHREDOL

Mae'r *Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant* hwn wedi'i gynnal fel rhan o ddyletswydd statudol ein Hawdurdod Lleol o dan y canlynol:

- *Canllawiau Statudol Gofal Plant (2016)*; a
- cylchlythyr WGC 003 2021/WG21-28 "*Canllawiau Statudol Gofal Plant (2016): Sicrhau Gofal Plant Digonol ac Asesiadau o Ddigonolrwydd Gofal Plant*" a gyhoeddwyd 15 Mawrth, 2021.

Cynhaliwyd asesiad 2022-2027 yn fewnol gan swyddogion yr Awdurdod Lleol a dilynodd y broses a nodwyd yn y *Canllawiau Statudol Gofal Plant* a'r canllawiau ategol. Mae gan yr Awdurdod Uned Gofal Plant benodol o dan y Gwasanaethau Ysgolion a Diwylliant i gefnogi a chynghori'r sector Gofal Plant yng Ngheredigion.

Wrth gynnal yr asesiad roedd angen gwneud y canlynol:

- Asesu'r galw am Ofal Plant;
- Asesu'r cyflenwad o Ofal Plant;
- Dadansoddi'r bwch rhwng galw a chyflenwad;
- Nodi rhwystrau i ddarpariaeth Gofal Plant;
- Mae prosesau mewnol yn ei gwneud hi'n ofynnol i'r Asesiad Drafft gael ei gyflwyno i Bwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu cyn cynnal ymgynghoriad cyhoeddus;
- Y Cabinet i gymeradwyo'r adroddiad terfynol cyn ei gyhoeddi a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 30 Mehefin 2022;
- Cyhoeddi'r Asesiad terfynol ar dudalen we Gofal Plant Cyngor Sir Ceredigion

Methodoleg:

- Mae'n ofynnol i Awdurdodau Lleol fapio'r ddarpariaeth Gofal Plant leol gan ystyried y math o ddarpariaeth sydd ar gael, nifer y lleoedd, oriau agor, ffioedd, iaith y gwasanaeth, ar gyfer pa oedran y mae'r gwasanaeth, lleoliad y gwasanaeth, lleoedd gwag ac unrhyw wybodaeth ychwanegol sy'n berthnasol i'r gwasanaeth er mwyn asesu cyflenwad.
- Cafodd y wybodaeth hon ei rhoi i'r Awdurdodau Lleol gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) trwy'r Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth (SASS) a gynhaliwyd gyda darparwyr Gofal Plant ym mis Gorffennaf 2021.
- Cyflawnodd darparwyr Gofal Plant Ceredigion gyfradd ymateb o 95.9% i'r SASS, a chafodd y data oedd yn weddill eu cipio gan swyddogion yr Uned Gofal Plant. Felly roedd y data a ddefnyddiwyd yn cynrychioli 100% o'r lleoliadau cofrestredig gweithredol yng Ngheredigion o fis Gorffennaf 2021 ymlaen.
- Rhaid gosod cafeat ar yr holl ddata, y canlyniadau dilynol a'r casgliadau a wnaed gan fod nifer o anghysondebau a gwallau yn y data a dderbyniwyd. Mae'r data gwybodaeth am bresenoldeb a lleoedd gwag y darparwyr gofal plant o fis Mehefin 2021 ymlaen pan oedd y lleoliadau'n cael problemau presenoldeb oherwydd cyfyngiadau a rheoliadau amrywiol COVID-19, ac felly heb adlewyrchu'r gwasanaeth a gynigir gan bob darparwr. Rhaid ystyried anghysondebau technegol yn y set ddata a geir o hyn ac Arolygon Rhieni/Gofalwyr. Cafodd y set ddata ei 'glanhau' o wallau, ond rhaid bod yn ofalus wrth ddefnyddio'r data a'r ystadegau a gyflwynir a'u defnyddio ar y cyd â'r wybodaeth gyfredol cyn dod i unrhyw gasgliadau.
- Aseswyd y galw am Ofal Plant o'r ymatebion a dderbyniwyd i Arolwg Rhieni/Gofalwyr ar-lein Llywodraeth Cymru a oedd yn agored i'r cyhoedd yn ystod mis Hydref 2021. Derbyniwyd cyfanswm o **633** o ymatebion rhieni/gofalwyr ar gyfer Ceredigion.

- Cynhaliwyd pob ymgynghoriad ar-lein oherwydd cyfyngiadau pandemig COVID-19 a osodwyd ar lefel genedlaethol a lleol. Roedd y rhain yn atal ymgynghori wyneb yn wyneb â rhieni/gofalwyr fel a ddigwyddodd mewn Asesiadau o Ddigonolrwydd Gofal Plant blaenorol.
- Mae'r Canllawiau Statudol yn nodi ei bod yn ofynnol i Awdurdodau Lleol ymgynghori â phobl sydd â budd mewn Gofal Plant, a phersonau sy'n cynrychioli'r rhai sydd â budd mewn Gofal Plant. Anfonwyd Arolwg Rhanddeiliaid at ystod eang o Wasanaethau Trydydd Sector, Gwasanaethau Iechyd, Asiantaethau Tai, Canolfan Teuluoedd a Phlant a Gwasanaethau Cyflogaeth.
- Yn unol â'r canllawiau statudol, ymgynghorwyd ag ysgolion a gwasanaethau amrywiol yr Awdurdod Lleol sydd â budd mewn plant a Gofal Plant ar ddigonolrwydd Gofal Plant.
- Ymgynghorir â phlant yn ystod hanner tymor mis Chwefror mewn partneriaeth â Swyddogion Chwarae a gwaith yr Asesiad o Ddigonolrwydd Cyfleoedd Chwarae. Bydd canlyniadau a chasgliadau'n cael eu hychwanegu at yr Asesiad hwn cyn cynnal ymgynghoriad cyhoeddus.
- Cysylltwyd â darparwyr Gofal Plant anghofrestredig i gasglu data am eu gwasanaeth a'r teuluoedd sy'n defnyddio eu gwasanaeth.
- Mae polisïau, adolygiadau, a fframweithiau eraill ac ati sy'n debygol o effeithio ar y sector Gofal Plant yn y blynyddoedd i ddod wedi cael eu hystyried.
- Yn unol ag Asesiad Llesiant Ceredigion, mae'r canlyniadau wedi'u dadansoddi ar gyfer naw Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Ganol Ceredigion, sef ardaloedd cymunedol a ddefnyddir i nodi asedau a heriau penodol sy'n ymwneud â llesiant.

Y Borth a Bont-goch
Gogledd Aberystwyth
De Aberystwyth
Aberaeron a Llanrhystud
Ceinewydd a Phenbryn
Llanbedr Pont Steffan a Llanfihangel Ystrad
Aberteifi ac Aber-porth
Beulah, Troed-yr-aur a Llandysul
Rheidol, Ystwyth a Charon

Casgliadau:

- Ar ôl dadansoddi'r cyflenwad o ddarpariaeth Gofal Plant yng Ngheredigion a'i gymharu â'r galw am Ofal Plant, gallwn weld bod nifer annigonol o leoedd Gofal Plant ar gael i fodloni'r galw gan rieni. Mae pocedi o ardaloedd lle mae teuluoedd yn ei chael hi'n anodd i gael hyd i rai mathau o Ofal Plant, yn enwedig darpariaeth Ar Ôl Ysgol, darpariaeth yn ystod y Gwyliau a darpariaeth Gofal Diwrnod Dydd Llawn. Ers yr asesiad diwethaf 2017-2022 rydym wedi colli 375 o leoedd Gofal Plant ar draws yr holl fathau o Ofal Plant.
- Mae Gofal Plant hygyrch o safon uchel a fforddiadwy yn hanfodol i deuluoedd gan ei fod yn cynnig modd i rieni fanteisio ar gyfleoedd addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth sy'n cyfrannu at economi Ceredigion gan ei fod yn golygu y gall rhieni fod yn economaidd weithgar.
- Mae'r camau gweithredu a nodir yn yr adroddiad hwn wedi'u grwpio'n saith thema:
  - Anghenion Dysgu Ychwanegol
  - Economi / Cynladwyedd
  - Cynnal / Gwella'r Ddarpariaeth
  - Rhannu Gwybodaeth
  - Y Gymraeg
  - Recriwtio
  - Tai

Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY):

- Mae nifer yr atgyfeiriadau anghenion dysgu ychwanegol ar gynnydd ar gyfer cymorth ychwanegol trwy'r Cynllun Cyfeirio. Mae angen gwneud rhagor o waith i ymchwilio i weld a yw'r cyllid a ddyrannwyd yn ddigon i allu darparu'r cymorth gofynnol. Mae angen i ni hefyd sicrhau bod pob lleoliad Gofal Plant yn bodloni gofynion y cod ADY.

Economi / Cynaliadwyedd:

- Sicrhau bod y Strategaeth Economaidd yn ystyried yr effaith y mae darpariaeth Gofal Plant yn ei chael ar y gweithlu.
- Sicrhau darpariaeth Gofal Plant i alluogi rhieni i gael mynediad at addysg, hyfforddiant, neu gyfleoedd cyflogaeth gan gyfrannu at yr economi leol yr un pryd.

Cynnal / Gwella'r Ddarpariaeth:

- Elfen hanfodol wrth fynd i'r afael â bylchau yn y ddarpariaeth yw cynnal y ddarpariaeth Gofal Plant bresennol sy'n cael ei rheoli a'i staffio gan ymarferwyr cymwys a phrofiadol. Mae pob math o leoliadau Gofal Plant yn gweld morâl isel a blinder yn dilyn y pandemig.

Rhannu Gwybodaeth:

- Codi ymwybyddiaeth o statws proffesiynol darparwyr gofal plant.
- Codi ymwybyddiaeth o'r ddarpariaeth Gofal Plant a'r cymorth ariannol sydd ar gael i rieni.

Y Gymraeg:

- Mae darpariaeth Gymraeg yn uchel ar draws y sir.
- Cefnogi'r sector gyda hyfforddiant iaith Gymraeg. Mae'r anawsterau o ran recriwtio gweithlu gofal plant a chwarae cymwys yn her i'r sector, ac mae angen sicrhau bod lefelau'r Gymraeg yn cael eu cefnogi.

Recriwtio:

- Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ymchwilio i gynyddu statws a chyfleoedd tâl ar gyfer y Gweithlu Gofal Plant. Mae Arolygiaeth Gofal Cymru yn arolygu ansawdd y gofal i blant, ond mae angen ystyried ansawdd y tâl ac amodau gwaith ar gyfer y gweithlu Gofal Plant.

Tai:

- Mae angen ymchwil pellach i edrych ar yr effaith hanesyddol a'r effaith yn y dyfodol ar leoliadau lle bu / y bydd datblygiadau tai mawr.

Gellir gweld dadansoddiad manylach o'r camau gweithredu yn yr adran ganlynol.

Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant 2022 – 2027 Themâu a Nodwyd:

ARDAL	THEMÂU	Cysylltiadau â Chynllunio Busnes CSC	Cynlluniau Busnes Ysgolion a Diwylliant
ADY	Ymchwilio i'r galw am gymorth Ymuno mewn lleoliadau allweddol a mynd i'r afael â darparu gwasanaeth.	1. Model Gydol Oed a Llesiant	3.10 ADY
ADY	<p>Elfen hanfodol o fynd i'r afael â bylchau yn y ddarpariaeth yw cynnal darpariaeth Gofal Plant sydd eisoes yn gweithredu ac yn cael ei rhedeg / staffio gan ymarferwyr cymwys a phrofiadol. Mae pob math o leoliadau Gofal Plant yn profi morâl isel a blinder yn dilyn y pandemig, ac yn adrodd hyn i'r Uned Gofal Plant. Maent yn wynebu'r pwysau ychwanegol o nodi angen a rhoi darpariaeth yn ei lle ar gyfer nifer cynyddol o blant sydd ag oedi datblygiadol ac anghenion ychwanegol neu ddatblygol. Caiff hyn ei gymhlethu gan y tasgau ychwanegol y mae angen eu cwblhau i sicrhau diogelwch COVID, a'r gwaith papur ychwanegol sydd angen ei wneud mewn perthynas â hyn ac wrth wneud cais am grantiau.</p> <p>Mae angen comisiynu ymchwil i'r galw a'r ddarpariaeth ADY, recriwtio a chadw staff cymwys, gan gynnwys dadansoddiad ardal a chyswllt â datblygu tai er mwyn mynd i'r afael â'r problemau a brofir gan leoliadau o ran cymorth ADY.</p>	1. Model Gydol Oed a Llesiant	3.10 ADY
ADY	Angen sicrhau bod pob lleoliad Gofal Plant yn bodloni gofynion y cod ADY.	1. Model Gydol Oed a Llesiant	3.10 ADY
ADY	<p>Parhau i fonitro effaith COVID-19 ar blant cyn oed ysgol, plant a staff mewn lleoliadau Gofal Plant.</p> <p>Cyfeirio at Astudiaeth Delphi ar effaith COVID-19 ar blant o dan 5 oed LLYW.CYMRU Yn ogystal, ystyried effaith COVID ar Addysg a Gofal Plentynod Cynnar (ECEC) https://www.childreninwales.org.uk/news/ECECKeyfindings/</p>	1. Model Gydol Oed a Llesiant	3.10 ADY
ADY	Monitro ariannu'r ddarpariaeth yn erbyn nifer y plant sydd angen cymorth ychwanegol mewn lleoliadau Gofal Plant.	1. Model Gydol Oed a Llesiant	3.10 ADY

Economi/ Cynaliadwyedd	Sicrhau bod unrhyw brosiectau Datblygu Ysgol yn cynnwys darpariaeth Gofal Plant cofleidiol (Clwb ar ôl-ysgol, Clwb Gwyliau a Chylch Meithrin/Cylch Chwarae) yn gynnar yn y cam cynllunio, a chysylltu â'r Uned Gofal Plant (neu'r cyfwerth) i sicrhau addasrwydd darpariaeth o'r fath.	4. Ysgolion yr 21ain Ganrif	2.2 Isadeiledd ac Adnoddau
Economi/ Cynaliadwyedd	Sicrhau bod prosiectau datblygu Tyfu Canolbarth Cymru yn cynnwys darpariaeth Gofal Plant a Chwarae yn eu hasesiadau effaith a'u datblygiadau	3. Tyfu Canolbarth Cymru	
Economi/ Cynaliadwyedd	Gofyn i'r Gwasanaethau Economi ac Adfywio, e.e. gwasanaethau cynllunio ac eiddo ystyried ceisiadau lleoliadau Gofal Plant fel mater o frys.		2.2 Isadeiledd ac Adnoddau
Cynnal / Gwella Darpariaeth	<p>Mae angen i Adolygiad o Safonau Gofynnol Cenedlaethol Llywodraeth Cymru ystyried yr effaith y mae darpariaeth anghofrestredig yn ei chael ar ddarpariaeth gofal dydd cofrestredig.</p> <p>Ni all rhieni hawlio cymorth ariannol tuag at y ddarpariaeth anghofrestredig. Mae angen i LIC/AGC ystyried proses gofrestru ysgafnach ar gyfer y math hwn o ddarpariaeth a fyddai'n galluogi rhieni i gael cymorth ariannol.</p> <p>Ymchwilio i'r posibilrwydd o dreialu clwb gweithgareddau gwyliau cofrestredig o fewn canolfan hamdden yn yr ardal o alw, gan felly cynnig modd i rieni wneud cais am gymorth ariannol ar gyfer darpariaeth gwyliau a sicrhau bod y ddarpariaeth yn bodloni lefel o ddisgwyliad o fewn y gwasanaeth.</p>	1. Model Gydol Oed a Llesiant / Aseiad o Ddigonolrwydd Cyfleoedd Chwarae	
Cynnal / Gwella Darpariaeth	<p>Archwilio'r ymateb i'r arolwg ar restrau aros a'r lleoedd sydd ar gael gan fod yr ymateb sampl yn yr arolwg hwn yn rhy fach i ddod i gasgliadau. Sefydlu methodoleg i fonitro rhestrau aros ac argaeledd lleoedd yn ôl math o Ofal Plant, gan gysylltu ag unrhyw wybodaeth am ddatblygiadau tai arfaethedig.</p> <p>Ymchwilio i'r posibilrwydd y gallai rhai darparwyr presennol gynyddu capasiti yn hytrach na chreu darpariaeth newydd.</p>	3. Tyfu Canolbarth Cymru / 2. Cynllun Tai Cymunedol	

<p>Cynnal / Gwella Darpariaeth</p>	<p>Oherwydd ansicrwydd y lleoliadau, mae staff cymwys yn chwilio am swyddi mwy diogel mewn mannau eraill. Mae'r rhan fwyaf o'r lleoliadau yn sefydliadau gwirfoddol hefyd, gyda baich enfawr ar aelodau gwirfoddol/pwyllgor i reoli'r ddarpariaeth nawr ac yn y dyfodol a darparu gofal plant cofrestredig, wedi'i reoleiddio, i rieni sy'n gweithio.</p> <p>Mae cynaliadwyedd y lleoliadau yn y dyfodol yn ymwneud mwy ag aelodaeth a rheolaeth Pwyllgorau yn hytrach na'r galw gan rieni.</p> <p>Angen gweithio gyda Busnes Cymru a Llywodraeth Cymru ar ddatblygu cynllun peilot i gael strwythur cadarn ar gyfer y ddarpariaeth yn y dyfodol.</p> <p>Gorddibyniaeth ar ddarpariaeth sy'n cael ei rhedeg gan bwyllgor gwirfoddol, felly mae angen ailwampio'r seilwaith Gofal Plant. Posibilrwydd y gallai Sefydliadau Ambarél Gofal Plant ystyried ysgwyddo'r cyfrifoldeb ar gyfer rheoli'r lleoliadau.</p> <p>Mae llawer o ddarparwyr Gofal Dydd Sesiynol wedi gweithredu o dan y model Cylch Meithrin ers blyneddau lawer (dathlodd Mudiad Meithrin ei ben-blwydd yn 50 oed yn ddiweddar). Fodd bynnag, mae'r galwadau a ddaeth yn sgil rheoliadau cofrestru o dan AGC yn ystod yr 20 mlynedd diwethaf a gofynion Estyn i'r rhai sy'n darparu addysg i blant 3 oed wedi cynyddu'n sylweddol dros y cyfnod hwn, ac mae angen ystyried a yw'r model yn addas at y diben.</p>		
<p>Cynnal / Gwella Darpariaeth</p>	<p>Ymchwilio i'r posibilrwydd o sefydlu darpariaeth Gofal Dydd Sesiynol ar gyfer plant 2-3 oed heb effeithio ar y ddau Ddarparwr Gofal Dydd Llawn a Gwarchodwyr Plant yn Llanbedr Pont Steffan.</p> <p>Ymchwil pellach i anghenion Gofal Plant teuluoedd sy'n byw yng nghymuned Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Ganol Llanbedr Pont Steffan a Llanfihangel Ystrad.</p>	<p>4. Ysgolion yr 21ain Ganrif</p>	
<p>Cynnal / Gwella Darpariaeth</p>	<p>Awdurdod Lleol Ceredigion i weithio gyda LIC ar sut i weithredu'r Gofal Plant a ariennir ar gyfer plant 2 oed ledled Ceredigion a helpu gyda chynllunio unrhyw ddarpariaeth ychwanegol.</p> <p>Ymchwilio i gyfleoedd cyllid grant cyfalaf posibl yn unol ag ehangu pellach y Cynnig Gofal Plant neu gyllid 2 flwydd oed.</p>	<p>4. Ysgolion yr 21ain Ganrif</p>	
<p>Cynnal / Gwella Darpariaeth</p>	<p>Cyfrannu at ymgynghoriadau ac adolygiadau Diwygio Ysgolion Llywodraeth Cymru a rhoi unrhyw gamau ar waith</p>	<p>4. Ysgolion yr 21ain Ganrif</p>	

Rhannu gwybodaeth	<p>Angen gwella deialog a gweithio mewn partneriaeth rhwng yr Uned Gofal Plant a'r timau Gofal Cymdeithasol. Angen gweithio'n agosach gyda thimau Gofal Cymdeithasol i sicrhau cydnabyddiaeth o statws proffesiynol pob darparwr Gofal Plant a'i rôl ym mywydau plant.</p> <p>Efallai y bydd gwarchodwyr plant yn teimlo baich y llwyth gwaith ychwanegol yn fwy gan eu bod yn weithwyr unigol sy'n gweithio o'u cartrefi eu hunain, sy'n aml yn darparu eu gwasanaethau dros oriau estynedig gyda'u hymrwymadau teuluol eu hunain. Mae hyn yn golygu bod eu holl waith gweinyddol yn cael ei wneud y tu allan i'r oriau y maent yn cynnig darpariaeth Gofal Plant. Felly, byddent yn elwa'n arbennig o gael cymorth estynedig a chydabyddiaeth gan weithwyr proffesiynol eraill o'r rôl bwysig y maent yn ei chwarae ym mywydau plant.</p>		
Rhannu gwybodaeth	<p>Mae angen hyrwyddo cynlluniau cymorth Gofal Plant i rieni/gofalwyr a busnesau, a chynigiwn fynd â hyn i'r Grŵp Strategaeth Trechu Caledi sy'n ceisio mynd i'r afael â thlodi yn y gwaith yng Ngheredigion.</p>		
Rhannu gwybodaeth	<p>Codi ymwybyddiaeth o'r fenter Gofal Plant Di-dreth ymhlith darparwyr Gofal Plant a chyda rhieni gan ei fod yn cefnogi costau Gofal Plant i blant 0-12 oed.</p>		
Rhannu gwybodaeth	<p>Yr Uned Gofal Plant a phartneriaid i hyrwyddo'r Cynnig Gofal Plant yn fwy lleol i fusnesau lleol.</p>		
Rhannu gwybodaeth	<p>Y tymor cyn bod plentyn yn gymwys, trefnu sesiynau gwybodaeth i rieni gyda lleoliadau Gofal Plant er mwyn iddynt allu egluro'r Cynnig i rieni/gofalwyr.</p>		
Rhannu gwybodaeth	<p>Ymchwilio i weld ai'r rheswm dros y nifer isel sy'n manteisio ar y Cynnig Gofal Plant yw oherwydd nad ydynt am effeithio ar ddefnyddio'r cymorth elfen Gofal Plant trwy Gredyd Cynhwysol.</p>		
Rhannu gwybodaeth	<p>Monitro'r nifer sy'n manteisio ar y Cynnig Gofal Plant yn lleol, cymharu tueddiadau cenedlaethol. Rhoi ar waith unrhyw gamau y mae angen eu cymryd i sicrhau bod pob rhiant cymwys yn gallu manteisio ar y Cynnig Gofal Plant. Mae angen i Lywodraeth Cymru edrych ar gymhwysedd i gefnogi rhieni sy'n gweithio ac ar incwm isel.</p>		

Rhannu gwybodaeth	Gweithio gyda LIC i hyrwyddo'r canllawiau newydd sy'n cael eu datblygu i hysbysu teuluoedd amaethyddol ynghylch pa wybodaeth sydd ei hangen arnynt er mwyn gwneud cais am y Cynnig Gofal Plant.		
Rhannu gwybodaeth	Sicrhau bod pob darparwr Gofal Plant yn barod ar gyfer y plattform digidol newydd.		
Rhannu gwybodaeth	Mae angen hyrwyddo cynlluniau cymorth Gofal Plant i rieni/gofalwyr a busnesau, a chynigiwn fynd â hyn i'r Grŵp Strategaeth Trechu Caledi sy'n ceisio mynd i'r afael â tlodi yn y gwaith yng Ngheredigion.		
Rhannu gwybodaeth	Mae angen i'r Uned Gofal Plant gael mynediad at blatfform y cyfryngau cymdeithasol er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r Cynnig Gofal Plant. Cyfle i ymgysylltu â darparwyr Gofal Plant, rhieni a chyflogwyr i godi ymwybyddiaeth o'r cynllun a mentrau eraill i helpu gyda chostau Gofal Plant i atal tlodi yn y gwaith a lleihau canran y plant sy'n byw mewn tlodi.		
Rhannu gwybodaeth	Gweithio gyda'r grŵp Trechu Caledi / sefydlu grŵp gorchwyl i wneud gwaith ymchwil pellach y problemau neu'r meysydd lle mae fforddiadwyedd rhieni hefyd yn effeithio ar gynaliadwyedd lleoliadau Gofal Plant. Ymchwil i'r 20 o ardaloedd mwyaf difreintiedig ac unrhyw gydberthynas â chynaliadwyedd lleoliadau, a'r cysylltiad â datblygiadau tai arfaethedig.		
Rhannu gwybodaeth	Ymgyrch dymhorol i staff y lleoliadau/rhieni esbonio'r Cynnig Gofal Plant.		
Rhannu gwybodaeth	Yr Uned Gofal Plant i rannu ymatebion o'r Arolwg Rhieni/Gofalwyr gyda'r Tîm Dechrau'n Deg i'w defnyddio wrth gynllunio a darparu gwasanaethau.		
Rhannu gwybodaeth	Yr Awdurdod Lleol i sicrhau bod dyletswyddau statudol yn cael eu cyflawni ar gyfer y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd.		
Rhannu gwybodaeth	Mae angen cyllid ychwanegol ar yr Uned Gofal Plant gan ein bod yn ymgymryd â dyletswyddau (y tu allan i'n cylch gorchwyl) i sicrhau bod y dyletswyddau statudol yn cael eu cyflawni.		

Y Gymraeg	Sicrhau bod pob lleoliad yn gweithio tuag at Gynnig Rhagweithiol y Gymraeg Arolygiaeth Gofal Cymru.	8. Y Gymraeg	3.7 Cynllun Strategol Addysg Gymraeg
Y Gymraeg / Recriwtio	Cefnogi'r sector gyda hyfforddiant y Gymraeg. Mae'r anawsterau o ran recriwtio gweithlu gofal plant a chwarae cymwys yn her i'r sector, a rhaid i ni sicrhau bod lefelau'r Gymraeg yn cael eu cefnogi.	8. Y Gymraeg	3.7 Cynllun Strategol Addysg Gymraeg 3.6 Addysg Ôl-14 ac Ôl-16
Recriwtio	Sefydlu Grŵp Gorchwyl Cyflogaeth a Dysgu Gofal Plant i gynnwys Gwasanaethau Cyflogaeth a Hyfforddiant, Gwasanaethau Ysgolion, Coleg Addysg Bellach i gynnig cyrsiau priodol a recriwtio dysgwyr. Gweithio gyda Cymunedau am Waith a Mwy a rhaglenni cyflogadwyedd i gyfateb cyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant a chynghor. Sicrhau bod mewnbwn yn cael ei roi i'r adolygiad addysg ôl-16 i dynnu sylw at faterion yn ymwneud â chymwysterau.	3. Tyfu Canolbarth Cymru	3.6 Addysg Ôl-14 ac Ôl-16
Recriwtio	Mae angen ymchwilio ymhellach i ganfod pa gyfleoedd hyfforddi Gofal Plant a Chwarae sydd ar gael yng Ngheredigion. Mae angen gwneud mwy o waith yn lleol i hyrwyddo gyrfa yn gweithio ym maes Gofal Plant.	3. Tyfu Canolbarth Cymru	3.6 Addysg Ôl-14 ac Ôl-16
Recriwtio	Sicrhau bod CWLWM yn nodi canfyddiadau'r Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant ac yn gweithio gydag Awdurdodau Lleol i gefnogi'r sector.	3. Tyfu Canolbarth Cymru	

Recriwtio	Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ymchwilio i statws a chyfleoedd cyflog uwch ar gyfer y gweithlu Gofal Plant. Mae'r Arolygiaeth Gofal Cymru yn arolygu ansawdd y gofal i blant, ond mae angen ystyried ansawdd tâl ac amodau gwaith ar gyfer y gweithlu Gofal Plant.		
Recriwtio	<p>Ymwelwyr ieuchyd – Mae heriau recriwtio ym maes Ymwelwyr Iechyd yn risg sy'n gysylltiedig â'r rhaglen Dechrau'n Deg ac wedi'i nodi fel ffactor risg sylweddol i gyflawni Rhaglen Plant Iach Cymru. Mae effaith hefyd ar y sector Gofal Plant lle mae'n rhaid i staff nodi a mynd i'r afael â materion heb eu nodi'n flaenorol oherwydd diffyg ymweliadau gan Ymwelwyr Iechyd. Lliniaru: mae cynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol a'r Bwrdd Iechyd wedi cwrdd â Llywodraeth Cymru i dynnu sylw at bryderon. Cynhaliwyd ymgyrch recriwtio rhwng y Bwrdd Iechyd a'r Awdurdod Lleol (+ Darganfod Cymru) yn 2021, ond mae prinder o hyd.</p> <p>Gwaith gyda Phartner y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus – mae Prifysgol Aberystwyth yn lansio gradd nysio ac yn ymchwilio i'r opsiwn o ddatblygu'r cymhwyster Ymwelydd Iechyd er mwyn cadw'r dysgwyr sy'n mynd ar leoliad yng Ngheredigion tra eu bod yn astudio yn Aberystwyth.</p>		
Tai	Mae angen monitro'r galw y mae datblygiadau tai yn ei roi ar leoliadau Gofal Plant.	2. Cynllun Tai Cymunedol	
Tai	Mae angen gwneud ymchwil pellach i edrych ar yr effaith hanesyddol a'r effaith yn y dyfodol ar leoliadau lle y bu / y bydd datblygiad tai mawr. Nid yw unrhyw leoedd Gofal Plant ychwanegol wedi'u creu mewn Meithrinfeydd Dydd presennol neu newydd, neu gynnydd mewn Gwarchodwyr Plant cofrestredig yn y blynyddoedd diwethaf, ond maent wedi cofnodi rhestrau aros ar gyfer plant o dan 2 oed. Mae tystiolaeth anecdotaidd hefyd o gynnydd yn nifer y plant sydd angen cymorth ychwanegol mewn rhai lleoliadau, a bydd angen ymchwilio i unrhyw gydberthynas er mwyn sicrhau bod cyllid a chymorth digonol ar gael.	2. Cynllun Tai Cymunedol	
Tai	Sicrhau bod ystyried darpariaeth Gofal Plant yn cael ei gynnwys yn Y Prosbectws (Dogfen Cyflenwi Strategol Tai Fforddiadwy).	2. Cynllun Tai Cymunedol	